

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های خبری سیاسی

تراکم در حبس رسانه‌های

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وبسایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: محمدحسین آزادی

ماجرای از مناظره‌های تلویزیونی و روزهای تبلیغات نامزدها آغاز شد. هر دو نامزد مطرح، طرف مقابل را به دستکاری در انتخابات متهم می‌کردند. «دونالد ترامپ» البته خیلی پیشتر و پس از طرح رأی‌گیری پستی، این طرح را زیر سؤال برد و آن را دستاویزی برای تقلب در انتخابات دانست. او بارها گفت در صورتی که احساس تقلب کند، نتیجه انتخابات را نمی‌پذیرد. همین‌گونه هم شد و با پیش افتادن «جو بایدن»، ترامپ در نشست‌های خبری و از طریق صفحات خود در رسانه‌های اجتماعی بر طبل تقلب کوبید و از وقوع فساد گسترده در روند انتخابات خبر داد. ترامپ بارها در ایالاتی که شکست خورده بود تقاضای بازشماری آرا داد و حتی از دادستانی کل خواست انتخابات را در برخی ایالت‌ها ابطال کند با این وجود دست و پا زدن‌هایش به جایی نرسید و همه ایالت‌ها صحت انتخابات را تأیید کردند.

آخرین تلاش او دعوت از طرفدارانش برای برگزاری یک تجمع بزرگ در ۶ ژانویه و همزمان با تأیید نهایی نتایج توسط کنگره آمریکا در شهر واشنگتن بود. پیش از این هر وقت ترامپ در توئیتر ادعای تقلب می‌کرد، توئیتر اقدام به برچسب گذاری توئیتهایش می‌کرد. تا جایی که «تد کروزر» سناتور جمهوری خواه کنگره از این اقدام عصبانی شد و «جک دورسی» مالک توئیتر و «مارک زاکربرگ» مالک فیسبوک را به کنگره فراخواند و آنها را بازخواست کرد که طبق کدام اصل اقدام به برچسب گذاری توئیتهای رئیس جمهور می‌کنند. کروزر در آن جلسه خطاب به دورسی گفت «شما صرفاً یک ناشر هستید و معیار تعیین درست و غلط بودن مطالب کاربران نیستید، لذا نمی‌توانید مرجع قضاوت ادعاها باشید».

تصویر ۱ حضور دورسی و زاکریرگ در مجلس و پاسخ به سؤالات تد کروز

تجمع هواداران ترامپ در روز چهارشنبه ۶ ژانویه بهانه حادثه ای شگفت انگیز در تاریخ آمریکا شد. هواداران متعصب ترامپ همزمان با برگزاری جلسه کنگره که به منظور تأیید پیروزی جو بایدن تشکیل شده بود، به قلب دموکراسی آمریکایی یعنی ساختمان کنگره حمله ور شدند و این مقر مهم را چند ساعتی اشغال کردند.

تصویر ۲ سخنرانی ترامپ در جمع هوادارانش ۶ ژانویه در واشنگتن

در این هجمه تاریخی، چهار شهروند آمریکایی و یک افسر پلیس کشته شدند و پس از ورود نیروهای گارد ملی، معترضین از ساختمان کنگره اخراج شدند. این حادثه بازتاب گسترده‌ای در سطح جهان داشت و بسیاری از چهره‌های سیاسی نسبت به آن اظهارنظر کردند. سیاستون آمریکایی نیز با سرزنش دونالد ترامپ وی را عامل این شورش دانسته و طرفدارانش را تروریست‌های داخلی و شورشیان علیه دموکراسی خطاب کردند.

تصویر ۳ اشغال کنگره آمریکا توسط هواداران ترامپ

همزمان با این اتفاق، جو بایدن رئیس جمهور منتخب با حضور در قاب تلویزیون این روز را سیاه‌ترین روز تاریخ آمریکا نامید و از ترامپ خواست با حضور در تلویزیون هوادارانش را کنترل کند. ترامپ با انتشار توییتی ضمن تکرار ادعایش مبنی بر تقلب و تمجید از هوادارانش از آنها خواست به خانه هایشان برگردند. او در این توییت گفت «این روز را برای همیشه به خاطر بسپارید». پس از این توییت بود که توییت در اقدامی بی سابقه حساب کاربری ترامپ را به مدت ۱۲ ساعت مسدود کرد. دیگر پلتفرم‌ها مانند یوتیوب، اینستاگرام و فیسبوک نیز تصمیم مشابهی گرفتند.

Donald J. Trump
@realDonaldTrump

These are the things and events that happen when a sacred landslide election victory is so unceremoniously & viciously stripped away from great patriots who have been badly & unfairly treated for so long. Go home with love & in peace. Remember this day forever!

 This claim of election fraud is disputed, and this Tweet can't be replied to, Retweeted, or liked due to a risk of violence

6:01 PM · Jan 6, 2021 · Twitter for iPhone

تصویر ۴ توییت ترامپ پس از حادثه کاپیتال هیل

پیش از این در روند اعلام نتایج، شبکه خبری فاکس نیوز که از رسانه‌های حامی جمهوری خواهان به شمار می‌رود، اقدام به قطع سخنان ترامپ در یک نشست خبری کرده بود و مجری برنامه ادعاهای ترامپ را بی اساس خواند. ماجرای مسدود سازی حساب‌های کاربری پس از حوادث «کاپیتال هیل» به همین جا ختم نشد. توییت در گام بعدی صفحات «ژنرال فلین» و «سیدنی پاول» و تعدادی دیگر از هواداران ترامپ را بست. صفحه فلین را یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر دنبال می کردند.

General Flynn ✓

@GenFlynn

28.9K Following 1.2M Followers

Account suspended

Twitter suspends accounts that violate the [Twitter Rules](#).

تصویر ۵ حساب مسدود شده مایکل فلین مشاور اسبق امنیت ملی کاخ سفید توسط توییت

همزمان با تلاش سناتورهای دموکرات برای استضیاح و برکناری ترامپ از ریاست جمهوری در روزهای باقیمانده از قدرتش، سازمان‌های حقوق مدنی از جمله «ائتلاف توقف نفرت برای سود» که بزرگ‌ترین آگهی دهنده تبلیغات فیسبوک در تابستان گذشته در زمینه برخورد با سخنان نفرت‌انگیز بوده از رسانه‌های اجتماعی خواست تا ترامپ را به دنبال وقایع خشونت آمیز واشنگتن دی سی مسدود کنند. این گروه در بیانیه خود تهدید کردند: «اگر پلتفرم‌ها، دونالد ترامپ را تا زمان تحلیف ریاست جمهوری در ۲۰ ژانویه، که باید انتقال مسالمت آمیز قدرت انجام شود، حذف نکنند، این ائتلاف از شرکت‌ها می‌خواهد تبلیغاتشان را در این پلتفرم‌ها متوقف کنند».

پس از این فشارها و ترند شدن هشتگ‌هایی چون «#BanTrumpSaveDemocracy»، توییت در بیانیه‌ای اعلام کرد برای پیشگیری از «خطر تحریک بیشتر خشونت توسط دونالد ترامپ» حساب کاربری وی را برای همیشه مسدود کرده است.

We Call on All Social Media Platforms to

**#BANTRUMP
SAVEDEMOCRACY**

After Donald Trump Incited Violent
Attack on U.S. Capitol

تصویر ۶ ترند شدن هشتگ‌هایی که خواهان مسدود شدن حساب‌های کاربری ترامپ شده بود

این اقدام توییت واکنش‌های متعددی را به دنبال داشت و موجب شکل‌گیری یک دوقطبی حول این موضوع شد. طرفداران ترامپ از این اقدام توییت خشمگین شدند؛ از جمله «بن گاریسون» کاریکاتورست طرفدار ترامپ با کشیدن کاریکاتوری، ترامپ را گالیوری تصویر کرد که اوباما، سی ان ان، جورج سوروس و رسانه‌های اجتماعی

و ... می خواهند او را ببندند. در مقابل هوادارن بایدن و برخی از طرفداران ترامپ که پس از حادثه ۶ ژانویه از وی برائت جسته بودند این اقدام توییت را تحسین کردند.

تصویر ۷ کاریکاتور رئیس جمهور گالیور؛ در اعتراض به مسدود شدن حساب های کاربری ترامپ

«مارک دوبوویتز» صهیونیست و مدیر بنیاد دموکراسی که از حامیان سرسخت ترامپ در سال های گذشته بوده از جمله افرادی است که با انتشار توئیتی از ترامپ برائت جسته و گفته او باید برود. پس از انتشار این توئیت بسیاری از جمله «بارا اسلاوین» مدیر موسسه آتلانتیک به وی پاسخ داده که «حالا چرا پس از ۵ سال حمایت به این نتیجه رسیدی؟ واقعاً تحریم های ایران این قدر برایت مهم بود».

تصویر ۸ سؤال اسلاوین از دوبوویتز: چرا پس از ۵ سال به این نتیجه رسیدی؟

نظرسنجی مؤسسه هیل نشان داد این دوقطبی، واقعی و محسوس است چرا که ۵۵ درصد از شهروندان آمریکایی بر این باورند ترامپ تقصیری در اشغال کنگره ندارد. با این وجود یک نظرسنجی دیگر نشان داده ۸۸ درصد از آمریکایی ها با اشغال کنگره مخالف هستند. شاید همین موضوع این انگیزه را به پلتفرم توییت داده تا حساب کاربری ترامپ را مسدود کند. «نیکی هیلی» سفیر پیشین آمریکا در سازمان ملل متحد، در واکنش به مسدود شدن حساب کاربری دونالد ترامپ، در توییت نوشت: «باورکردنی نیست. بستن صدای مردم، چه رسد به

رئیس‌جمهور، اتفاقی است که در چین می‌افتد و نه کشور ما». «سیدنی پاول» وکیل ترامپ نیز از مردم خواست حساب توئیتر و فیس‌بوک خود را حذف کنند.

...

Silencing people, not to mention the President of the US, is what happens in China not our country.
#Unbelievable

ترجمه توئیتر

۲:۲۶ قبل از ظهر ۹ ژانویه ۲۰۲۱ · Twitter for iPhone

۱۴٫۱ هزار باز توئیتر ۵ هزار نقل توئیتر ۲۷٫۸ هزار پسند

تصویر ۹ توئیتر اعتراضی نیکی هیلری به مسدود شدن حساب های کاربری ترامپ

وی در شبکه اجتماعی پارلر نوشت: «هر کسی را که می‌شناسید تشویق کنید اکنون حساب توئیتر و فیس‌بوک خود را حذف کند. آنها ۵/۴ میلیون حساب میهن پرستان را که سعی در جستجوی حقیقت داشتند، حذف کردند. توئیتر اکنون یک رسانه تبلیغاتی فاشیستی است». پس از این فیس‌بوک از مسدودسازی شبکه اجتماعی پارلر که در چند وقت اخیر به محل تجمع هواداران ترامپ تبدیل شده بود خبر داد.

اما دونالد ترامپ پس از این اقدام توئیتر ساکت ننشست و با استفاده از حساب کاربری ریاست‌جمهوری آمریکا رشته توئیتی منتشر کرد. او در این توئیتهای که البته بلافاصله از سوی توئیتر حذف شدند، مسدود شدن حساب کاربری شخصی خود را محصول تبانی این پلتفرم اجتماعی و دموکرات‌هایی دانست که قصد ساکت کردن او و ۷۵ میلیون آمریکایی را دارند که به وی رأی داده‌اند. ترامپ در این باره نوشت: «شاید توئیتر یک شرکت خصوصی باشد اما بدون تکیه به لطف دولت یعنی همان ماده ۲۳۰ (قانون حراست از ارتباطات) برای مدت طولانی دوام نمی‌آورد».

تصویر ۱۰ توییت های اعتراضی ترامپ به توییت از طریق صفحه ریاست جمهوری

ماده ۲۳۰، شبکه‌های اجتماعی را از هرگونه مسئولیت حقوقی در قبال مطالب منتشر شده از سوی کاربران مصون می‌دارد حال آنکه به ادعای ترامپ، این مسئله به ابزاری برای سوء استفاده و خاموش کردن صدای حزب جمهوری خواه در جریان انتخابات ۲۰۲۰ منجر شد. رئیس‌جمهور آمریکا در ادامه ادعاهای خود با اشاره به اینکه توئیتر رسانه آزادی نیست، افزود: «پیش بینی می‌کردم که چنین اتفاقی بیفتد. در حال مذاکره با چندین سایت دیگر هستیم و به زودی خبر بزرگی را اعلام می‌کنیم». اما شاید مهمترین بخش از پیام‌های ترامپ آن قسمتی است که در آن از تلاش برای ایجاد پلتفرم رسانه‌ای خودش خبر داد. وی در این باره نوشت: «همزمان امکان ایجاد پلتفرم خودمان در آینده نزدیک را هم بررسی می‌کنیم. ما ساکت نخواهیم شد».

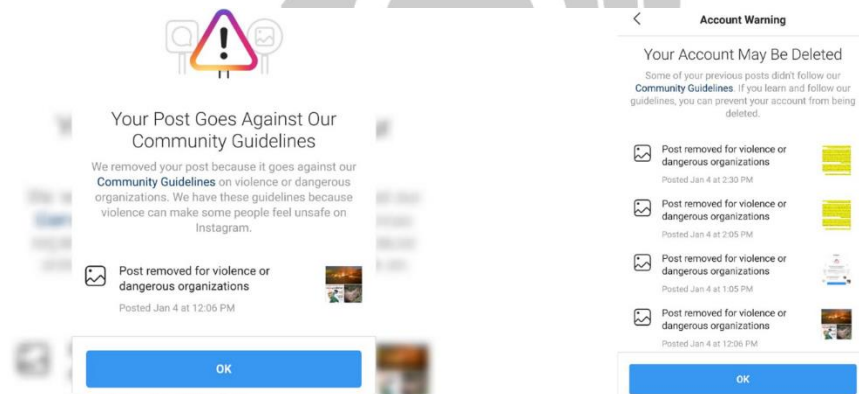
اما علاوه بر توییت‌های سایر پلتفرم‌ها نیز دست به اقدامی مشابه زده اند. فیس‌بوک اعلام کرده دست کم تا پایان مراسم تحلیف و انتقال قدرت به جو بایدن، حساب کاربری ترامپ در فیس‌بوک و اینستاگرام تعلیق می‌شود. توییچ و اسنپ‌چت هم حساب‌های ترامپ را بلاک کردند و شایپفای هم شبکه‌ای که برای فروش آنلاین است حساب‌های مربوط به ترامپ و کمپین او را بسته است. یوتیوب هم از برخورد مشابه خبر داده است.

تصویر ۱۱ تهدید حمله نظامی به ۵۲ نقطه از ایران توسط دونالد ترامپ در توییتر

این اقدام بی سابقه رسانه‌های اجتماعی موجب حیرت کارشناسان شده است برخی اعتقاد دارند این راهی برای جلوگیری از گسترش اطلاعات غلط و ترویج خشونت است. در طرف مقابل هستند کسانی که اعتقاد دارند این مسدود کردن‌ها چیزی جز بستن آزادی بیان و مقابله با جریان آزاد اطلاعات نیست. علاوه بر این دو رویکرد یک پرسش بزرگ برای همه مخاطبان باقی می‌ماند که اگر هدف توییتر و رسانه‌های اجتماعی از مسدودسازی حساب کاربری ترامپ مقابله با ترویج خشونت است چرا وقتی او صراحتاً ایران را به حمله نظامی تهدید می‌کرد و از دستور خود مبنی بر ترور فرمانده نظامی ایران تمجید می‌کرد، نه تنها حساب‌های وی را مسدود نکردند بلکه در حمایت از اقدام تروریستی او صفحات ده‌ها هزار کاربر را به علت انتشار تصویری از «سپهبد قاسم سلیمانی» برای همیشه مسدود کردند.

تصویر ۱۲ مسدود کردن صفحات هزاران کاربر پس از شهادت سپهبد سلیمانی به دستور دونالد ترامپ

همه اینها نشان دهنده استانداردهای دوگانه نظام سیاسی آمریکاست که این روزها و به واسطه عملکرد دونالد ترامپ بیش از همه دوران‌ها در معرض دید شهروندان جامعه جهانی قرار گرفته است. دیگر حنای دموکراسی، حقوق بشر و آزادی بیان آمریکایی رنگی ندارد.